

เทคนิคการสอบสวนเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายศุลกากรให้ประสบผลสำเร็จ

ตัวอย่างแนวทางการดำเนินคดีความรับผิดทางอาญาของผู้ประกอบการที่นำเข้าหุฉลามแห้งเข้ามาในราชอาณาจักรและมีพฤติการณ์สำแดงเท็จ หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใดๆ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัด โดยเจตนา ข้อคำภาษี (รวบรวมโดยนายพิพัฒน์ เพ็ญภาค ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคดีพิเศษ)

พฤติการณ์แห่งคดี

คดีนี้เกิดจากมีการกล่าวหาว่าตามวันเวลาที่เกิดเหตุ ผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ในฐานะส่วนตัว ได้ร่วมกันนำเข้าสินค้าประเภทหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) โดยสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดตาม มาตรา ๒๗ และมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖ และ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๒ จำนวน ๑๕๓ ครั้ง รวมราคาของที่ นำเข้า ๘,๐๖๔,๑๐๕.๑๔ บาท อากร ๕,๒๖๖,๗๐๐.๐๐ บาท รวมราคาและอากร ๑๓,๓๓๐,๘๐๕.๑๔ บาท เหตุเกิดที่ด่านศุลกากรบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ และด่านศุลกากรสำโรงใต้ อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จากการตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้นำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็น จำนวนมาก เข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมปศุสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ฉบับ ลว. ๒๗ พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ (๑๘) “ปลา” ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔(๓) แห่ง พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๙ เป็นของต้องจำกัดตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับ เดียวกัน และเป็นของต้องจำกัดตามมาตรา ๔ (๑) ประกอบมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ มิ.ย.๒๕๔๗ ซึ่งออกตามความมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๔๐ ห้ามมิให้นำปลาฉลาม (รวมถึงซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของปลาฉลาม) เข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวอันเข้าข่ายเป็นความผิดฐานสำแดงเท็จเพื่อ หลีกเลี่ยงข้อจำกัดตาม มาตรา ๙๙ , ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖ , ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ ศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๔๘๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงได้นำหมายค้นของศาลไปทำการตรวจค้นที่ท่า การของผู้ต้องหาที่ ๑ ผลการตรวจค้นพบเอกสารหลักฐานในการนำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เข้ามา ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนมาก โดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง อันน่าเชื่อว่าเป็นสิ่งของที่ ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ใช้ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ หรือน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบความผิดที่เป็นคดี พิเศษ จึงได้ตรวจยึดมาทำการตรวจสอบเพื่อประกอบการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ตาม กฎหมายต่อไป

แนวทางการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดี

การสอบสวนการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรในคดีนี้ต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายดังนี้

- พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗
- พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๑๐
- พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ มาตรา ๙๙ มาตรา ๒๗
- พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๔๘๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗
- พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๔๐

- พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. ๒๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๓๕
- คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. ๒๙/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๓๕
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- ประมวลกฎหมายอาญา

ตามหลักของการสอบสวนทั่วไป การรวบรวมพยานหลักฐานเป็นการที่พนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้อง ซึ่งพยานหลักฐานที่สามารถใช้ในชั้นศาลเพื่อเข้าสืบเพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยมีความผิดหรือบริสุทธิ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๒๒๖ ได้แก่พยานวัตถุ พยานเอกสาร และพยานบุคคล รวมถึงพยานผู้ชำนาญการพิเศษซึ่งรวมอยู่ในความหมายของพยานบุคคล

ในการรวบรวมพยานหลักฐานในเบื้องต้น ต้องวิเคราะห์ว่ามีพยานหลักฐานซึ่งได้แก่พยานวัตถุ พยานเอกสาร และพยานบุคคล รวมถึงพยานผู้ชำนาญการพิเศษ ใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับคดีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะต้องแสวงหาและรวบรวมมาเพื่อใช้ในการทำความเห็นทางคดีที่จะต้องไปแสวงหาและรวบรวมเข้ามาในสำนวนการสอบสวน การสอบสวนความผิดในฐานะความผิด “ผู้ใดนำหรือพาของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม เข้ามาในราชอาณาจักร” “ผู้ใดส่งหรือพาของต้องจำกัดหรือของต้องห้ามออกไปนอกราชอาณาจักรไทย”หรือ “หลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัดในการนำของเข้า” จึงมีขั้นตอนในการรวบรวมพยานหลักฐานดังนี้

๑. พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การนำเข้าหรือส่งออก

๑.๑. พยานเอกสาร พยานเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ ใบขนสินค้าขาเข้า หรือใบขนสินค้าขาออก เอกสารประกอบใบขนสินค้าขาออก ที่สำคัญได้แก่ บัญชีราคาสินค้า (Invoice) และบัญชีรายละเอียดบรรจุหีบห่อ (Packing List) รวมถึงเอกสารอื่นๆ ที่ผู้นำเข้าได้ยื่นประกอบพิธีการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าซึ่งพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องรวบรวม เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันว่ามีการนำเข้าหรือส่งออก สินค้า โดยขั้นตอนการดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานดังกล่าว มีดังนี้

๑.๑.๑ การได้มาซึ่งพยานเอกสาร

(๑) จากกรมศุลกากร โดยการทำหนังสือราชการถึงอธิบดีกรมศุลกากร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ (๓) ขอให้ส่งเอกสารมาเพื่อตรวจสอบหรือพิจารณา หรือหากเป็นกรณีที่กรมศุลกากรเป็นผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ส่วนใหญ่เอกสารดังกล่าวจะถูกส่งมายังพนักงานสอบสวนพร้อมหนังสือร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หากพนักงานสอบสวนตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารที่ส่งมายังไม่สมบูรณ์หรือครบถ้วน ก็สามารถประสานงานกับผู้กล่าวหาซึ่งรับมอบอำนาจจากกรมศุลกากร หรือนิติกรผู้ประสานงานที่ได้รับมอบหมายในหนังสือร้องทุกข์ ให้จัดส่งเพิ่มเติมได้

(๒) จากสถานประกอบการของผู้นำเข้าหรือส่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ (๑) ในการเข้าตรวจค้น หรือขอยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อขอหมายค้น ซึ่งในการตรวจค้นในคดีความผิดทางศุลกากร ในทางปฏิบัติเจ้าพนักงานผู้ทำการตรวจค้นจะทำการตรวจยึดเอกสารที่สงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด บรรจุใส่กล่องกระดาษ แล้วปิดผนึกให้ผู้ว่าการตรวจค้นหรือเจ้าของสถานที่ที่ตรวจค้นและผู้ตรวจค้น ลงชื่อกำกับบนผนึก แล้วนำเอกสารทั้งหมดกลับมาทำการตรวจสอบยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน พร้อมทำบันทึกการตรวจค้นให้ชัดเจน หลังจากนั้นให้นัดหมายหรือมีหนังสือแจ้งให้ผู้นำเข้าหรือส่งออกมาพบหรือมอบอำนาจให้ตัวแทนมาพบพนักงานสอบสวนเพื่อทำการตรวจสอบและยืนยันเอกสารที่ได้จากการตรวจค้น โดยให้ลงชื่อพร้อมประทับตรา

นิติบุคคล (กรณีเป็นนิติบุคคล) บนเอกสารทุกแผ่น พร้อมทำบันทึกและสอบปากคำไว้ให้ชัดเจน ส่วนเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องก็คืนให้โดยทำบันทึกไว้เช่นเดียวกัน

๑.๑.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับพยานเอกสาร พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการยึดหรืออายัดพยานเอกสารที่ได้มาดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๒ ส่วนใหญ่การดำเนินคดีในความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออกของต้องห้ามหรือต้องกักตุน นั้น ใบขนสินค้าขาเข้าหรือขาออกจะเป็นเอกสารที่ยืนยันว่ามี การนำเข้าหรือส่งออกสินค้าเท่านั้น หากประเด็นทางคดีไม่มีข้อสงสัยหรือข้อต่อสู้ว่าไม่มีการนำเข้าหรือส่งออกจริงหรือไม่ หรือมีประเด็นที่ต้องตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อของตัวแทนผู้ส่งออกหรือนำเข้าอาจใช้เพียงสำเนาใบขนสินค้า ขาเข้าหรือขาออกพร้อมเอกสารประกอบ เพื่อประกอบสำนวนการสอบสวนเท่านั้น ส่วนต้นฉบับอาจส่งไปเก็บรักษาที่กรมศุลกากร เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการสูญหายและการดำเนินการในการฟ้องร้องทางแพ่งต่อไป หากมีข้อสงสัยในภายหลังซึ่งจำเป็นต้องใช้ใบขนสินค้าขาเข้าหรือขาออกในการตรวจพิสูจน์ หรือมีคำสั่งศาลหรือพนักงานอัยการก็สามารถร้องขอให้กรมศุลกากรให้จัดส่งมาภายหลังได้

ใบขนสินค้าขาเข้าหรือขาออก เมื่อได้มาประกอบสำนวนการสอบสวนแล้ว หากมีจำนวนมาก ควรจัดทำบัญชีและใส่หมายเลขเอกสารให้ง่ายต่อการเก็บรักษาและตรวจค้น และนำรายละเอียดในใบขนสินค้ามาทำฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูล เช่น Microsoft Access หรือ Microsoft Excel ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการประมวลรายละเอียดต่างๆ ในใบขนสินค้าซึ่งมีข้อมูลจำนวนมาก และแต่ละข้อมูลมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน เมื่อต้องการใช้ข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับใบขนสินค้าในเรื่องใด ก็สามารถประมวลผลได้โดยไม่ต้องไปค้นหารายละเอียดจากใบขนสินค้า ทั้งนี้รายละเอียดในใบขนสินค้าที่ควรมีการทำฐานข้อมูลไว้ได้แก่หมายเลขใบขน วันยื่นใบขน วันนำเข้า ชื่อเรือ ชื่อสินค้าภาษาไทย ชื่อสินค้าภาษาอังกฤษ พิกัด อัตราอากร VAT ราคาอากร อากรขาด ภาษีมูลค่าเพิ่มขาด ชื่อชิปปิ้ง ผู้ลงชื่อในใบขน ชื่อเจ้าหน้าที่พิธีการ ชื่อเจ้าหน้าที่ประเมินอากร ชื่อนายตรวจศุลกากร

๑.๒ พยานวัตถุ พยานวัตถุที่เกี่ยวข้อง ได้แก่สินค้านำเข้าหรือส่งออก ถือเป็นสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด ซึ่งพนักงานสอบสวนสามารถยึดไว้เป็นพยานหลักฐานได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๓๒ (๒) พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ มาตรา ๒๔ ของกลางที่ยึดไว้ดังกล่าวจะต้องส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ มาตรา ๒๕

๑.๓ พยานบุคคล รวมถึงพยานผู้ชำนาญการพิเศษ ที่มีความสำคัญเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงว่ามี การนำเข้าหรือส่งออกสินค้าได้แก่

๑.๓.๑ เจ้าหน้าที่ศุลกากร ประกอบด้วย

๑.๓.๑.๑ เจ้าหน้าที่พิธีการ เจ้าหน้าที่ประเมินอากร นายตรวจศุลกากร หรือเจ้าหน้าที่ศุลกากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับประเด็นในแต่ละคดี ซึ่งวิธีการเรียกพยานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ศุลกากรดังกล่าว ส่วนใหญ่ใช้วิธีทำหนังสือถึงอธิบดีกรมศุลกากร ขอให้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปพบพนักงานสอบสวนตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด ซึ่งประเด็นในการสอบปากคำพยานควรให้ปรากฏดังนี้

- ให้พยานตรวจสอบสำเนาใบขนสินค้าทั้งหมดในคดีและสอบถามว่าพยานเกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้พนักงานสอบสวนควรจัดทำบัญชีใบขนสินค้าที่พยานแต่ละคนมีส่วนเกี่ยวข้องเอาไว้ให้พยานดูเบื้องต้น โดยประมวลจากฐานข้อมูลที่จัดทำไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้พยานในการตรวจสอบเอกสาร

- ตามวันเวลาในใบขนสินค้า ผู้นำเข้าได้นำเข้าสินค้าหรือไม่อย่างไร

- เมื่อพยานรับว่าเกี่ยวข้องในใบขนสินค้าดังกล่าว จึงจะต้องสอบถามว่าเกี่ยวข้องอย่างไร ทำหน้าที่ใด (ในขณะเกิดเหตุ) มีขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร ที่สำคัญควรถามว่าเหตุใดจึงรับรองใบขนสินค้า ทราบหรือไม่ว่าสินค้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามหรือต้องจำกัด

๑.๓.๑.๒ เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ตรวจพบการกระทำความผิด หรือตรวจยึดเอกสารหรือของกลาง เจ้าหน้าที่ผู้ประเมินอากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นในแต่ละคดี

๑.๓.๒ พยานบุคคลอื่นๆ เช่นตัวแทนผู้นำเข้าหรือส่งออก (ชิปปิง) พนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ในการเปิดตรวจรับรองเอกสาร พนักงานของบริษัทที่นำการตรวจค้น

๒.พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าของที่นำเข้าหรือส่งออกเป็นของต้องห้าม ต้องจำกัด

๒.๑ พยานเอกสาร ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงรายละเอียดของสินค้าหรือคุณสมบัติของสินค้าที่ผู้ส่งออกหรือนำเข้า ได้ยื่นประกอบการผ่านพิธีการศุลกากร ซึ่งสินค้าโดยทั่วไปจะมีบัญชีราคาสินค้า (Invoice) และบัญชีรายละเอียดบรรจุหีบห่อ (Packing List) ซึ่งผู้นำเข้าหรือส่งออกต้องยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรประกอบใบขนสินค้า ส่วนสินค้าบางประเภทอาจประกาศหรือระเบียบของกรมศุลกากรให้ยื่นขึ้นอยู่กับแต่ละชนิดสินค้าเช่น สินค้าประเภทวัตถุอันตรายจะมีเอกสาร Material Safety Data Sheet (MSDS) ใบรับรองการตรวจสอบ (Certification of Inspection) ใบวิเคราะห์สินค้า (Certificate of Analysis)

๒.๑.๑ การได้มาซึ่งพยานเอกสาร

(๑) กรณีที่ผู้ส่งออกหรือนำเข้ายื่นเอกสารดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรพร้อมกับการยื่นใบขนสินค้า หรือยื่นในภายหลังเมื่อเจ้าหน้าที่ให้ยื่นเพิ่มเติม เอกสารจะถูกจัดเก็บด้วยกับใบขนสินค้า การได้มาซึ่งเอกสารจะเป็นเช่นเดียวกับการได้มาซึ่งใบขนสินค้า

(๒) กรณีที่ผู้ส่งออกหรือนำเข้าไม่ได้ยื่นประกอบใบขนสินค้าการได้มาซึ่งเอกสารดังกล่าวประกอบด้วย

- ได้จากการตรวจค้นสถานประกอบการ โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับการตรวจค้นเพื่อค้นเอกสารที่ได้จากการนำเข้าสินค้า

- ได้จากการขอเอกสารจากธนาคาร ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้นำเข้าหรือส่งออกได้ตกลงกับผู้ขายหรือผู้ซื้อสินค้าที่อยู่ต่างประเทศ ในการชำระเงินค่าสินค้าโดยการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit – LC) โดยผู้นำเข้าหรือส่งออก อาจมีการยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของสินค้าต่อธนาคารที่เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต ซึ่งสามารถใช้เป็นพยานยืนยันคุณสมบัติของตัวสินค้าได้ทั้งนี้การดำเนินการของพนักงานสอบสวน สามารถใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ (๔) โดยมีหนังสือเรียกให้สถาบันการเงินส่งเอกสารดังกล่าวได้และสอบปากคำไว้เป็นพยาน

๒.๒ พยานวัตถุ ได้แก่สินค้าที่นำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ถือเป็นสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด ซึ่งพนักงานสอบสวนสามารถยึดไว้เป็นพยานหลักฐานได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๒ (๒) พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ มาตรา ๒๔ ของกลางที่ยึดไว้ดังกล่าวจะต้องส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ มาตรา ๒๕ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับพยานวัตถุเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นของต้องห้ามหรือต้องจำกัดหรือไม่นั้น บางกรณีอาจต้องส่งของกลางไปทำการตรวจพิสูจน์ยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตรวจวิเคราะห์ว่าสินค้าที่นำเข้าหรือส่งออก เป็นสินค้าที่ต้องห้ามหรือต้องจำกัดหรือไม่ ทั้งนี้ประเด็นในการตรวจพิสูจน์ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องไปทำการศึกษาลักษณะที่ตามระเบียบ ประกาศ หรือกฎหมายที่ควบคุมสินค้าแต่ละชนิดว่ามี

คุณสมบัติอย่างไร แล้วส่งสินค้าไปวิเคราะห์ว่ามีคุณสมบัติเช่นเดียวกับสินค้าที่ต้องห้าม หรือมีมาตรการควบคุม การนำเข้าหรือส่งออกหรือไม่

๒.๓ พยานบุคคล (รวมถึงพยานผู้เชี่ยวชาญพิเศษ) ได้แก่

๒.๓.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในกฎหมายที่ ควบคุมสินค้าแต่ละชนิด เช่น องค์การอาหารและยา (อ.ย) กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมปศุสัตว์ และกรม ประมง เป็นต้น โดยประเด็นในการสอบปากคำควรเน้นถึงประเด็นว่า สินค้าที่มีการนำเข้าหรือส่งออกตามใบขน สินค้า เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าหรือส่งออก หรือต้องควบคุมในการนำเข้าหรือส่งออกหรือไม่ หากเป็น สินค้าที่ต้องควบคุมในการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งต้องขออนุญาตในการนำเข้าหรือส่งออกผู้นำเข้าได้ขออนุญาต ก่อนการนำเข้าหรือส่งออกหรือไม่

๒.๓.๒ ผู้ชำนาญการพิเศษ ที่ทำการตรวจวิเคราะห์สินค้าในกรณีนี้ที่พนักงานสอบสวนส่งสินค้า ไปทำการตรวจวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณสมบัติ หรือส่วนประกอบของสินค้าพร้อมผลการตรวจวิเคราะห์

๒.๓.๓ ผู้ชำนาญการพิเศษ ที่ทำการตรวจวิเคราะห์เอกสารที่บางกรณีพนักงานสอบสวนส่ง เอกสารไปทำการตรวจพิสูจน์เช่น ลายมือชื่อหรือลายมือเขียน รอยตราประทับ เป็นต้น พร้อมผลการตรวจ พิสูจน์ซึ่งกรณีดังกล่าวสามารถส่งไปทำการตรวจพิสูจน์ที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

ในการสืบสวนสอบสวนให้ประสบผลสำเร็จควรดำเนินการดังนี้

๑. การวางแผน

เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นการตรวจสอบดำเนินคดีในข้อหาความผิดอาญาทางศุลกากร เกี่ยวกับการนำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) จากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร โดยนำสินค้าผ่าน ด่านศุลกากรบางเสาธง ตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ และด่านศุลกากรสำโรงใต้ ตำบลสำโรงใต้ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้นพยานหลักฐานส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับ เอกสารหลักฐานและพยานบุคคลทั้งในส่วนบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ควรวางแผนทางการสืบสวนสอบสวนดังนี้

๑.๑ ขอหมายศาลเข้าปฏิบัติการตรวจค้น ยึดเอกสารหลักฐานจาก ณ สถานที่ ประกอบการของผู้ต้องหาทั้งสองแห่ง

๑.๒ ดำเนินการเปิดตรวจนับ รับรองเอกสารที่ยึดมาจากผู้ประกอบการ

๑.๓ การตรวจสอบเอกสารหลักฐานและบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

๑.๔ ตรวจสอบข้อมูลการประกอบกิจการของผู้ประกอบการอื่นที่มีกิจการลักษณะอย่าง เดียวกัน

๑.๕ ตรวจสอบข้อกฎหมาย ประกาศ ระเบียบข้อปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมปศุสัตว์ กรมประมง

๑.๖ ตรวจสอบข้อมูลและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับ การนำเข้าหุฉลาม

๑.๗ สอบสวนพยานบุคคลผู้เกี่ยวข้องในส่วนของผู้ต้องหาโดยเฉพาะผู้รับผิดชอบข้อมูล และพยานหลักฐานเกี่ยวกับการนำเข้า พยานเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับพิธีการศุลกากรรวมทั้ง เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเช่นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมปศุสัตว์ กรมประมง เพื่อสอบถาม ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. การตรวจค้น

เนื่องจากขั้นตอนการตรวจค้นจะต้องนำข้อมูลที่ได้จากผู้แจ้งความนำจับและข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคล และข้อมูลจากใบขนสินค้าขาเข้าจากกรมศุลกากรมาตรวจสอบ วิเคราะห์ ซึ่งจากการตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้นำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นจำนวนมากเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมประมงตามที่กฎหมายว่าด้วยโรคระบาด พ.ศ.๒๕๔๖ ฉบับ ลว. ๒๗ พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ (๑๘) “ปลา” ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔(๓) แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๙ เป็นของต้องกำกัตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันและเป็นของต้องกำกัตามมาตรา ๔ (๑) ประกอบมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๔๐ โดยมีพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ มิ.ย.๒๕๔๗ ซึ่งออกตามความมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๔๐ ห้ามมิให้นำปลาฉลาม (รวมถึงซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของปลาฉลาม) เข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว จึงได้นำข้อมูลดังกล่าวไปขอหมายค้นที่สำนักงานทั้งสองแห่งของผู้ต้องหา ในส่วนของการขอหมายค้นนั้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายจับและหมายค้นในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๕ ซึ่งในการตรวจค้นบริษัทผู้ต้องหาได้จัดแบ่งชุดปฏิบัติการตรวจค้นออกเป็น ๒ ชุด คือ

ชุดปฏิบัติการที่ ๑ รับผิดชอบตรวจค้นสำนักงานของบริษัทผู้ต้องหาซึ่งตั้งอยู่ที่แขวงบुकโคล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ชุดปฏิบัติการที่ ๒ รับผิดชอบตรวจค้นสำนักงานของบริษัทผู้ต้องหาซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

โดยก่อนการตรวจค้นสถานประกอบการของบริษัทผู้ต้องหา ได้มีการประชุมซักซ้อมแผนปฏิบัติการในการตรวจค้น ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อพบและยึดเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดโดยกำหนดชนิดเอกสารที่ต้องตรวจสอบดังนี้

๒.๑ ใบขนสินค้าขาเข้าของผู้ต้องหาที่นำเข้าหุฉลาม

๒.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อหน่วยราชการ ภาคเอกชน รวมทั้งเอกสารการติดต่อธุรกิจกับต่างประเทศ

๒.๓ เอกสารทางบัญชี และบันทึกทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติการตรวจค้นควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย และก่อนที่จะทำการตรวจค้นทุกครั้ง ผู้เข้าตรวจค้นต้องแสดงบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานและหมายค้นต่อผู้จัดการหรือผู้แทนบริษัท ทั้งนี้ให้ติดบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานตลอดเวลาที่ทำการตรวจค้น โดยผู้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าชุดปฏิบัติการตรวจค้นต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการตรวจค้นพร้อมสอบถามผู้ถูกตรวจค้นเกี่ยวกับระเบียบภายในในการจัดเก็บเอกสารเพื่อความสะดวกในการตรวจค้นและหากได้รับความร่วมมืออาจให้ผู้ถูกตรวจค้นยื่นเอกสารหลักฐานบัญชีและบันทึกต่างๆ ที่จำเป็น โดยการตรวจค้นต้องกระทำต่อหน้ากรรมการผู้มีอำนาจจัดการหรือตัวแทนของบริษัท และหากต้องลงมือทำการตรวจค้นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ทำการตรวจค้นต้องทำการตรวจค้นอย่างละเอียด หากเห็นว่าเอกสารใดมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นเอกสารที่อาจใช้พิสูจน์ความผิดได้ หรือเกี่ยวข้องกับความผิดตามกฎหมายศุลกากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากร กรณีมีเอกสารจำนวนมากให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นแยกเอกสารนั้นไว้เป็นสัดส่วนพร้อมกับให้เจ้าของหรือผู้จัดการหรือผู้แทนของบริษัท รับรองเอกสารนั้นทุกฉบับด้วย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นจัดทำบัญชีรายละเอียดเอกสารที่ได้ทำการตรวจยึดและรับรองแล้ว กรณีเอกสารมีเป็นจำนวนมาก หรือการตรวจค้นและรับรอง

เอกสารไม่สามารถกระทำให้เสร็จสิ้นในเวลากลางวัน ให้กระทำต่อไปในเวลากลางคืนจนกว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้น เว้นแต่กรณีที่ศาลได้ออกหมายค้นโดยกำหนดระยะเวลาไว้ ทั้งนี้หากกรรมการผู้มีอำนาจ หรือผู้จัดการ หรือผู้แทนบริษัทร้องขอ หรือหัวหน้าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการตรวจค้นเห็นสมควรก็ให้ยึดเอกสารส่วนที่คัดแยกไว้นั้นเก็บไว้ในหีบห่อ และปิดผนึกด้วยกระดาษตราสัญลักษณ์กรมสอบสวนคดีพิเศษและลงชื่อกำกับไว้ร่วมกันเพื่อป้องกันการลักลอบเปิดหีบห่อ และนำไปเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยให้นัดผู้ที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการตรวจและรับรองเอกสารในวันทำการถัดไปจนกว่าจะเสร็จสิ้น

ในการเปิดตรวจนับและรับรองเอกสารที่ตรวจยึดมา ซึ่งบรรจุอยู่ในหีบห่อที่ปิดผนึกโดยปกติจะต้องดำเนินการโดยกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท แต่หากมาได้จะต้องมีหนังสือมอบอำนาจให้พนักงานบริษัทมาดำเนินการเปิดตรวจนับและรับรองเอกสาร โดยหากเอกสารที่ตรวจยึดมีจำนวนมากอาจใช้ตราประทับของบริษัท ประทับรับรองในเอกสารแทนการลงลายมือชื่อในเอกสาร และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้ทำการบันทึกเปิดตรวจ นับรับรองไว้เป็นหลักฐานโดยระบุนิติการรับรองเอกสารไว้ให้ชัดเจนพร้อมจัดทำบัญชีเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเอกสารที่ตรวจยึดไว้ให้ชัดเจน

๓. การสืบสวนสอบสวน

ขั้นสืบสวน สำหรับการสืบสวนคดีความผิดจากเบาะแสหรือข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากการรับแจ้งจากสายลับผู้แจ้งความนำจับต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบข้อมูล เนื่องจากสายลับผู้แจ้งความนำจับในคดีความผิดตามกฎหมายศุลกากรมีผลประโยชน์ในเรื่องสินบนนำจับตามกฎหมาย ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ติดต่อกับผู้ให้ข่าวควรจะได้วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสายลับผู้แจ้งความนำจับโดยอาจดูจากข้อมูลส่วนตัว เช่น ประวัติส่วนตัว การศึกษา อาชีพ และเรื่องอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น ผลงานการแจ้งข่าวที่ผ่านมา เป็นต้น หรือหากเป็นกรณีที่ไม่อาจตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้ ให้สอบถามถึงการได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่นำมาแจ้งว่าได้มาจากแหล่งใด โดยวิธีใด ทั้งนี้เพื่อจะได้ทำให้การปฏิบัติการกิจประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสายลับผู้แจ้งความนำจับนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องใช้วิจารณญาณในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับว่ามีความเป็นไปได้เพียงใด โดยใช้ประสบการณ์ ปฏิภาณไหวพริบ และความรู้ความสามารถในการพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้ข่าวในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดในแต่ละลักษณะเป็นกรณีๆ ไป ทั้งนี้กรณีจะเป็นสายลับผู้แจ้งความนำจับได้อย่างสมบูรณ์ได้จะต้องเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารจนเป็นผลให้การจับกุมเป็นผลสำเร็จจากการแจ้งความนำจับนั้น เมื่อพิจารณาเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเพียงพอแล้วพนักงานสอบสวนคดีพิเศษควรจัดทำใบแจ้งความนำจับไว้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องสินบนนำจับต่อไป โดยใบแจ้งความต้องระบุวัน เวลา และสถานที่รับแจ้งความนำจับ รายละเอียดข้อความที่ได้แจ้งความนำจับไว้ต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษพร้อมพยานหลักฐานที่ส่งมอบประกอบการแจ้งความนำจับ เสร็จแล้วให้ผู้แจ้งความนำจับลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือลงไว้ในใบแจ้งความนำจับต่อหน้าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับแจ้ง แล้วให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานโดยจัดทำขึ้นเป็นสองฉบับ ฉบับที่หนึ่งส่งมอบให้ผู้แจ้งความนำจับและคู่ฉบับให้ผู้รับแจ้งความนำจับรายงานเสนอหัวหน้าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบและสั่งการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในส่วนรายละเอียดข้อเท็จจริงของการแจ้งความนำจับนั้น ควรมีรายละเอียดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเพราะอะไร มีพยานหลักฐานประกอบอย่างไรบ้าง โดยรายละเอียดดังกล่าวเข้าข่ายเป็นความผิดอย่างไร หรือฐานความผิดใด (แจ้งความนำจับได้นำความมาแจ้งต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษด้วยเหตุใด ประสงค์ต่อสินบนนำจับเมื่อคดีถึงที่สุดหรือไม่ อนึ่งกรณีประสงค์ต่อสินบนนำจับให้แจ้งหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัล พ.ศ.๒๕๑๗ ให้ทราบว่าเงินสินบนจะจ่ายเมื่อคดีถึงที่สุด และจ่ายจากเงินค่าปรับ หรือค่าขายของกลางเท่านั้น)

ในส่วนของการสืบสวนความผิดนั้น นอกจากวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับแจ้งจากสายลับผู้แจ้งความนำจับแล้ว ควรตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่มาหรือหน่วยงานผู้ครอบครองหรือผู้จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในกรณีนี้คือการนำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นจำนวนมากเข้ามาในราชอาณาจักร โดยผู้นำเข้าต้องยื่นเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าฯ สำแดงรายการชนิดสินค้าที่นำเข้าพร้อมดำเนินการอากรขณะนำเข้าเพื่อเป็นหลักฐานในการนำสินค้าผ่านด่านศุลกากรบางเสาธงและด่านศุลกากรสำโรงใต้ นอกจากนี้ต้องตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียนนิติบุคคลเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการและเงื่อนไขการดำเนินการที่มีผลผูกพันนิติบุคคล รวมทั้งการมอบหมายอำนาจกระทำการแทน

ขั้นสอบสวน จากข้อมูลและพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ในขั้นสืบสวนคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ต้องประชุมวางแผนการสอบสวน โดยแบ่งกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องออกเป็น ๑๓ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ การสอบสวนผู้กล่าวหา

ควรสอบให้ได้ความโดยสรุปว่าได้รับมอบอำนาจจากใครให้มาเป็นผู้กล่าวโทษ กล่าวหาใครในความผิดฐานใด มีพยานหลักฐานใด ผู้ต้องหาที่มีพฤติการณ์ในคดีอย่างไร โดยในคดีนี้ผู้กล่าวหาให้การว่าได้รับมอบหมายจากหัวหน้าคณะพนักงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ให้กล่าวโทษผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ในความผิดฐานร่วมกันสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัด ตามมาตรา ๙๙ , ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖, ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๘๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องรวมถึงบุคคลอื่นที่ร่วมกระทำผิดด้วยหากสอบสวนพบโดยมีพฤติการณ์แห่งคดีดังนี้ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ ได้มีสายลับแจ้งต่อสำนักคดีภาษีอากร กรมสอบสวนคดีพิเศษว่า ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจมีพฤติการณ์นำสินค้าประเภทหุฉลามแห้ง ซึ่งเป็นของต้องจำกัดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตจึงได้ทำการตรวจสอบพบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้นำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นจำนวนมากเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมปศุสัตว์ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒(๑๘) “ปลา” ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔(๓) แห่ง พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นของต้องจำกัดตามมาตรา ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. ฉบับเดียวกัน และยังเป็นของต้องจำกัดตามมาตรา ๔ (๑) ประกอบมาตรา ๕๔ แห่ง พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งออกตามความมาตรา ๕๔ แห่ง พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๔๐ อันเข้าข่ายเป็นความผิดฐานสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัด ตามมาตรา ๙๙ , ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖ , ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๘๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ผู้กล่าวหากับพวกได้นำหมายค้นของศาลจังหวัดนครปฐม และของศาลอาญารธนบุรี ไปทำการตรวจค้นที่สถานที่ในตำบลท่าตลาด อำเภอสามพราม จังหวัดนครปฐม และสำนักงานสาขาตั้งอยู่ที่ ถนนเจริญนคร แขวงบुकโคล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่ทำการของผู้ต้องหาที่ ๑ ผลการตรวจค้นพบเอกสารหลักฐานในการนำสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นจำนวนมากเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตจึงได้ตรวจยึดมาทำการตรวจสอบ เพื่อประกอบการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ตามกฎหมายต่อไป

กลุ่มที่ ๒ การสอบสวนผู้ต้องหา

๑. ผู้ต้องหาที่ ๑ ในฐานะนิติบุคคล โดยสอบสวนกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทฯ (ผู้ต้องหาที่ ๒) โดยในคดีนี้ผู้ต้องหาที่ ๑ ให้การโดยสรุปว่าได้นำเข้าทั้งหมด ๑๕๓ ใบขนดังกล่าวเป็นอาหารสำเร็จรูป โดยผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นผู้รับจ้างและนำส่งให้ร้านอาหารตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนดโดยสภาพสินค้าหุฉลามที่ส่งให้ร้านค้าเป็นการส่งตามสภาพที่นำเข้า ซึ่งมีสภาพเป็นเส้นและเป็นแผ่นเล็กๆ ไม่มีสภาพเป็นหุฉลามแต่อย่าง

ใด โดยผ่านการนั่งหรืออบมาแล้ว เพื่อให้ร้านค้านำไปปรุงเป็นอาหารต่อไป สินค้าหุฉลามที่นำเข้าดังกล่าวแสดง พิกัด ๐๓๐๕.๕๙๑ ไข่ระอากรในอัตราร้อยละ ๓๐ หรือ ๑๐๐ บาท ต่อกิโลกรัม ซึ่งอย่างไรก็ตามก็ให้เสียตาม อัตราที่สูง โดยเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรเป็นผู้กำหนดให้เสียและในการนำเข้าสินค้าดังกล่าว มีใบอนุญาตนำเข้า อาหาร(อย.)เพียงอย่างเดียวการนำเข้าสินค้าหุฉลามไม่ได้ดำเนินการขออนุญาตต่อกรมประมงและกรมปศุสัตว์ เนื่องจากสินค้าหุฉลามที่มีการนำเข้าจำนวน ๑๕๓ ใบขนดังกล่าวเป็นอาหารสำเร็จรูป สามารถนำมาปรุงเป็น อาหารได้เลย โดยหุฉลามดังกล่าวได้ผ่านการรมวิธีปรุงสุกมาแล้วและมีสภาพเป็นชิ้น ไม่มีสภาพเป็นหุฉลามแต่ อย่งใดเคยหารือกับเจ้าหน้าที่ประเมินอากร กรมศุลกากร เรื่องการนำเข้าหุฉลามดังกล่าวว่าจะต้องขอ ใบอนุญาตจากกรมประมงและกรมปศุสัตว์หรือไม่ซึ่งได้รับแจ้งว่าไม่ต้องเนื่องจากหุฉลามดังกล่าวไม่ใช่ซากสัตว์ แต่เป็นอาหารปรุงสำเร็จ โดยในการนำเข้าหุฉลาม ได้นำเข้าหุฉลามโดยเสียในอัตราอากร ร้อยละ ๖๐ และต่อมา ลดเหลือร้อยละ ๓๐ มาโดยตลอด

๒. ผู้ต้องหาที่ ๒ ในฐานะส่วนตัวให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา แต่ขอให้การเพิ่มเติมว่าสินค้า หุฉลามที่ ผู้ต้องหาที่ ๑ โดย ผู้ต้องหาที่ ๒ ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจ นำเข้าทั้งหมด ๑๕๓ ใบขนดังกล่าวเป็น อาหารสำเร็จรูป โดยผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นผู้รับจ้างและนำส่งให้ร้านอาหารตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนด โดยสภาพสินค้า หุฉลามที่ส่งให้ร้านค้าเป็นการส่งตามสภาพที่นำเข้า ซึ่งมีสภาพเป็นเส้นและเป็นแผ่นเล็กๆ ไม่มีสภาพเป็น หุฉลามแต่อย่างใด ได้ผ่านการรมวิธีปรุงสุกมาแล้ว โดยผ่านการนั่งหรืออบเพื่อให้ร้านค้านำไปปรุงเป็นอาหารได้ เลย ผู้ต้องหาที่ ๒ เคยหารือกับเจ้าหน้าที่ประเมินอากร กรมศุลกากรเรื่องการนำเข้าหุฉลามดังกล่าวว่าจะต้อง ขอใบอนุญาตจากกรมประมงและกรมปศุสัตว์หรือไม่ซึ่งได้รับแจ้งว่าไม่ต้องเนื่องจากหุฉลามดังกล่าวไม่ใช่ซาก สัตว์แต่เป็นอาหารปรุงสำเร็จ โดยในการนำเข้าหุฉลามผู้ต้องหาที่ ๑ ได้นำเข้าหุฉลามโดยเสียในอัตราอากร ร้อย ละ ๖๐ และต่อมาลดเหลือร้อยละ ๓๐ มาโดยตลอด ไม่ประสงค์จะให้การใดๆ ในชั้นสอบสวนแต่จะขอให้การ ในชั้นศาล

พยานเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กลุ่มที่ ๓ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่กรมประมง

โดยสอบถามตำแหน่งหน้าที่ ได้รับมอบหมายจากผู้ใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำ และรายละเอียดการ ดำเนินการในคดีนี้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยพยานให้การโดยสรุปว่า ราชาราชการตำแหน่งผู้อำนวยการส่วน ตรวจสอบการค้าสัตว์น้ำ สำนักบริหารจัดการด้านการประมง กรมประมง ปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบการนำเข้า-ส่งออก ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมประมงให้เป็นผู้ให้ถ้อยคำในคดีนี้ โดยพยานให้การถึงรายละเอียดการนำเข้าสินค้า หุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ว่ามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๙๐ และ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ ที่ถือว่าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นสัตว์น้ำตามบัญชีท้าย พระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ จึงมีผลให้ผู้นำเข้าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เข้ามาใน ราชอาณาจักรจะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๙๐ และมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๖๒ กรณีที่ผู้นำเข้ามิได้ขออนุญาตให้ถูกต้อง

นอกจากนั้นผู้นำเข้าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรค ระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ ซึ่งได้มีกฎกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ปลาฉลามเป็นสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ การนำปลาฉลามหรือ ซากของปลาฉลามเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรม ปศุสัตว์มอบหมาย ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ และมีบทกำหนดโทษตาม มาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้นำเข้ามิได้ขออนุญาตให้ถูกต้อง โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่ง ที่ ๘๗๓/๒๕๔๖ ลงวันที่

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เรื่องมอบอำนาจให้พิจารณาและออกใบอนุญาตให้นำเข้า นำออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์โดยมอบอำนาจให้ข้าราชการกรมประมงเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอนุญาตในส่วนของปลาฉลามด้วย และกรมประมงได้เริ่มดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวจริงตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมาตามหนังสือกรมประมงที่ กษ.๐๖๑๐/๓๐๖๖๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ทั้งนี้พยานได้ตรวจสอบข้อมูลการนำเข้าสินค้าหูดฉลามแห้ง (SHARK FINS) ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ขออนุญาตนำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าวครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐ โดยก่อนหน้านั้นไม่ได้ขออนุญาตหรือได้รับอนุญาตให้นำเข้าแต่อย่างใด

พยานให้การเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๕๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๔ บัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดนำสัตว์น้ำที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ เข้ามาในราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวระบุชนิดปลาฉลามที่ต้องขออนุญาตก่อนทำการนำเข้าไว้ ๗ ลำดับ โดยครอบคลุมปลาฉลามทุกชนิดทุกสายพันธุ์ และพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้คำนิยามของคำว่า “สัตว์น้ำ” ไว้ในมาตรา ๔ (๑) ว่าสัตว์น้ำ หมายความว่าสัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ..... ฯลฯ รวมทั้งซากหรือส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น จึงสรุปได้ว่าหูดฉลามซึ่งเป็นซากของปลาฉลาม และถือเป็นสัตว์น้ำตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว และเมื่อเป็นสัตว์น้ำและถูกระบุชื่ออยู่ใน พ.ร.บ. ห้ามนำเข้าสัตว์น้ำบางชนิด การนำเข้าจึงต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันโรคระบาดสัตว์และป้องกันอันตรายต่อผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงให้ดำรงคงอยู่ตลอดไปเท่าที่พยานทราบ ประเทศไทยมีการนำเข้าปลาฉลามและส่วนต่างๆของปลาฉลามแทบทุกสายพันธุ์ โดยนำเข้ามาทั้งเพื่อเลี้ยงเป็นปลาสวยงามและเพื่อบริโภคส่วนครีบของปลาฉลามที่พบว่านำมาทำอาหารประเภทหูดฉลามนั้น ทำมาจากปลาฉลามทุกสายพันธุ์ โดยทำมาจากครีบหลัง ครีบหาง ครีบหู และครีบกัน ซึ่งในการนำเข้าหากยังไม่มีกรรมการฉลาม ไปผ่านความร้อนจนสุกพร้อมรับประทาน หรือแปลงเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ หากแต่เพียงแช่น้ำเกลือแล้วตากแห้งเพื่อรักษาสภาพไว้ ครีบฉลามเช่นนั้นต้องตามคำนิยามของกฎหมายข้างต้นซึ่งผู้นำเข้าจะต้องขออนุญาตก่อนนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร

กลุ่มที่ ๔ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่กรมประมง

พยานให้การว่าข้าราชการตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนควบคุมเคลื่อนย้ายและกักกัน สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมประมง ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมประมงให้เป็นผู้ให้ถ้อยคำในคดีนี้ โดยให้การสรุปว่าการนำเข้าสินค้าประเภทหูดฉลามแห้ง (SHARK FINS) จำเป็นต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๙ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๒ และกฎกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๖ ที่ถือว่าหูดฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นซากสัตว์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๙ เมื่อนำเข้า ส่งออก หรือผ่านแดนจะต้องขออนุญาตจาก อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายตามกฎหมายว่าด้วยการนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๔ มีขั้นตอนการปฏิบัติ คือผู้นำเข้าจะต้องมาขอเอกสารใบแจ้งอนุมัตินำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าและผ่านราชอาณาจักร (แบบ ร.๖) จากกรมประมง เพื่อนำไปดำเนินการพิธีการทางศุลกากร และเมื่อสินค้ามาถึงผู้นำเข้าจะต้องมาติดต่อสัตวแพทย์เพื่อตรวจสอบแล้ว จึงออกใบอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ เข้าในราชอาณาจักร (แบบ ร.๗) เพื่อใช้ยื่นต่อกรมศุลกากรในการตรวจปล่อยสินค้าต่อไป ซึ่งในการขออนุญาตนำเข้าสินค้าประเภทหูดฉลามแห้ง (SHARK FINS) จะต้องมีกรประทับเลขที่ใบอนุญาต ทั้งในแบบ ร.๖ และ แบบ ร.๗ ที่ใบขนสินค้าที่นำเข้าให้ครบถ้วนถูกต้องทุกครั้ง ตามบทบัญญัติดังกล่าวกรมประมงเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตนำเข้า/นำออกหรือผ่านแดน สินค้าประเภทหูดฉลามแห้ง (SHARK FINS) ตั้งแต่วันที่ ๒๗

พฤษภาคม ๒๕๔๖ ตามกฎกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๖ ตามข้อ ๒ (๑๘) ให้ปลาเป็นสัตว์ชนิดอื่นตาม มาตรา ๔ ดังนั้นผู้ประกอบการที่จะนำเข้า/ส่งออก หรือผ่านแดน หูฉลามแห้ง (SHARK FINS) จะต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖ จนถึงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๗ ซึ่งหลังจากนั้น กรมปศุสัตว์ ได้มอบอำนาจให้กรมประมง เป็นผู้ดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือผ่านแดน โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์ ได้มีคำสั่งที่ ๘๗๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่องมอบอำนาจให้พิจารณาและออกใบอนุญาตให้นำเข้า นำออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์

สำหรับประวัติการขออนุญาตนำเข้าของผู้ต้องหาที่ ๑ นั้นพยานให้การว่าตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๔ - จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ ผู้ต้องหาที่ ๑ มิได้ขออนุญาตนำเข้าสินค้าหูฉลามแห้งต่อ กรมปศุสัตว์มาก่อนแต่อย่างใด ทั้งนี้ในระหว่างเดือน มิถุนายน - ตุลาคม ๒๕๔๖ อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวของการบังคับใช้กฎกระทรวงมีการผ่อนผันให้ผู้นำเข้าฯ ไม่ต้องขออนุญาต

ส่วนหมายเลขใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองเลขที่ ๗๓-๓-๐๐๔๓๙ ลงวันที่ ๑-๑-๔๕ ในใบขนสินค้าขาเข้าที่พนักงานสอบสวนนำไปพยานคนนั้น พยานแจ้งว่าไม่ใช่เลขที่อนุญาตของกรมปศุสัตว์ พยานให้การเพิ่มเติมว่า ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๖ ที่ถือว่าหูฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นซากสัตว์ตามมาตรา ๔ นั้น ไม่ได้ระบุรูปพรรณของหูฉลามแห้งที่จะต้องขออนุญาตไว้ โดยละเอียดคงมีแต่นิยามคำว่า “ซากสัตว์” ซึ่งหมายถึงร่างกาย หรือส่วนของร่างกายของสัตว์ที่ตายแล้วแต่ยังไม่ได้แปรสภาพเป็นอาหารสุก หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป หรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ปรุงสุกมาพร้อมรับประทานแล้ว ดังนั้นกรณีหูฉลามหากมิใช่หูฉลามที่ปรุงสุกพร้อมรับประทานย่อมหมายถึงซากสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งโดยทั่วไปหูฉลามที่นำเข้านั้นเป็นหูฉลามแห้งเป็นแผ่นซึ่งต้องนำมาผ่านวิธีการปรุงให้สุกเพื่อที่จะนำมาทำเป็นอาหารต่อไปจึงต้องขออนุญาตก่อนนำเข้าตามกฎหมายทั้งนี้ หูฉลามที่พูดกันทั่วไปนั้นก็คือครีบฉลามนั่นเอง

กลุ่มที่ ๕ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

พยานให้การว่าข้าราชการตำแหน่งนักวิชาการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาให้เป็นผู้ให้ถ้อยคำในคดีนี้ โดยให้การสรุปว่าหูฉลามแห้งจัดเป็นอาหารตามมาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ ดังนั้นผู้นำเข้าหูฉลามแห้ง เพื่อจำหน่ายจะต้องได้รับใบอนุญาตนำเข้าก่อนจึงจะนำเข้าเพื่อจำหน่ายได้ ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ ผู้ประสงค์นำเข้าอาหาร เพื่อจำหน่ายต้องได้รับใบอนุญาตนำเข้าจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อน จึงจะนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายได้

ผู้ต้องหาที่ ๑ เคยขออนุญาตนำเข้าสินค้าหูฉลามแห้ง (SHARK FINS) จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม ได้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหาร ซึ่งใบอนุญาตหมดอายุวันที่ ๓๑/๑๒/๒๕๔๑ มีการได้รับอนุญาตนำเข้าชนิดหูฉลามแห้งไว้ หลังจากนั้นไม่มีข้อมูลการต่ออายุใบอนุญาตในฐานะข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแต่อย่างไร

กลุ่มที่ ๖ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม

พยานให้การว่าข้าราชการตำแหน่งเภสัชกร ๖ กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม โดยให้การสรุปว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้มายื่นขออนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ หนังสืออนุญาตมีอายุใบอนุญาตระยะเวลา ๓ ปี สิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยขออนุญาตนำเข้าอาหารประเภทอาหารทั่วไป ได้แก่เนื้อสัตว์สดและ

แห่งหลังจากนั้นผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ยื่นขอต่อใบอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารต่อเนื่องตลอดมา ครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ และจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

กลุ่มพยาน เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร

กลุ่มที่ ๗ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่ประเมินอากร

พยานให้การโดยสรุปว่าได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำการประเมินภาษีอากร สำหรับสินค้า นำเข้าของ ผู้ต้องหาที่ ๑ ในช่วงเวลาดังกล่าวซึ่งพยานให้การถึงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินราคาและ อากรสินค้าขาเข้า ว่าเมื่อได้รับชุดใบขนสินค้าขาเข้าจากตัวแทนผู้นำเข้า (ชิปปิ้ง) ก็จะดำเนินการตรวจสอบการ สำแดงของสินค้าว่าจะเข้าประเภทพิกัดอัตราศุลกากรถูกต้องหรือไม่ หากตรวจพบว่า มีการสำแดงประเภท พิกัดสินค้าไม่ถูกต้อง พยานก็จะแจ้งให้ตัวแทนนำไปแก้ไขให้ถูกต้อง แต่หากตรวจพบว่ามีสำแดงประเภท พิกัดอัตราศุลกากรถูกต้อง ก็จะตรวจสอบราคาและประเภทสินค้ากับ invoice หรือบัญชีราคาสินค้า ว่าสำแดง ถูกต้องตรงกันหรือไม่ เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้วจะลงนามรับรองหลังใบขนสินค้า โดยส่วนใหญ่จะเป็นการลง นามรับรองโดยวิธีที่ ๑ ราคาซื้อขายของที่นำเข้า ซึ่งหมายความว่าราคาที่สำแดงเป็นไปตามระบบราคา GATT แต่หากเป็นกรณีที่สงสัย เช่นสำแดงราคาต่ำผิดปกติ ก็จะใช้วิธีตรวจสอบราคาวิธีถัดไป ตามระบบราคา GATT ซึ่งอยู่ทั้งหมด ๖ วิธี ได้แก่

วิธีที่ ๑ ราคาซื้อขายของที่นำเข้า (เป็นราคาที่ผู้นำเข้าสำแดง)

วิธีที่ ๒ ราคาซื้อขายของที่เหมือนกัน (เป็นราคาที่เคยมีผู้นำเข้าก่อนนี้สำแดงไว้ โดยมีลักษณะ และรายละเอียดของสินค้าเหมือนกันทุกด้าน)

วิธีที่ ๓ ราคาซื้อขายของที่คล้ายกัน (เป็นราคาที่มีลักษณะและรายละเอียดไม่เหมือนกัน ทุกด้าน แต่มีลักษณะหรือใช้วัสดุที่เป็นส่วนประกอบเหมือนกันผลิตในประเทศ เดียวกัน และทำหน้าที่อย่างเดียวกัน หรือทดแทนกันได้ในการค้า

วิธีที่ ๔ ราคาหักทอน (เป็นราคาซื้อ - ขาย ต่อหน่วยของของที่นำเข้า ที่ได้ขายไปใน ราชอาณาจักร ในสภาพเดียวกับที่นำเข้า)

วิธีที่ ๕ ราคาคำนวณ (เป็นราคาซื้อ - ขาย ต่อหน่วยของของที่นำเข้าที่ได้ขายไปใน ราชอาณาจักรในสภาพเดียวกับที่นำเข้าและขายให้กับบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน ภายใน ๓๐ วัน หลังวันนำเข้า)

วิธีที่ ๖ ราคาย้อนกลับ (คือการให้ย้อนกลับไปวิธีที่ ๑ ใหม่)

สำหรับใบขนสินค้าขาเข้าที่ปรากฏตามรายงานสรุปใบขนสินค้าขาเข้าของผู้ต้องหาที่ ๑ ที่ เกี่ยวข้องในคดีนี้พยานจะประเมินโดยใช้วิธีที่ ๑ แต่ถ้าพบว่าราคาที่ผู้นำเข้าสำแดงนั้นต่ำเกินไป ก็จะใช้วิธีที่ ๒ หรือวิธีที่ ๓ ในการประเมิน หลังจากทีลงนามรับรองราคาและภาษีอากรที่ต้องชำระแล้ว ผู้ประกอบการนำเข้า ก็จะนำชุดใบขนไปยื่นชำระภาษีต่อไป ทั้งนี้ พยานได้ตรวจสอบสำเนาใบขนสินค้าขาเข้าซึ่งนำเข้าทางด่าน ศุลกากรบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในคดีนี้จำนวน ๔๑ ชุดใบขนสินค้าขาเข้าพยานยืนยันว่าตนเองเป็น เจ้าหน้าที่ประเมินอากร ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบพิกัด อัตรา ราคาอากรของสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศตามใบ ขนสินค้าขาเข้าทั้ง ๔๑ ฉบับ ดังกล่าว ซึ่งปรากฏรายละเอียดสาระสำคัญดังนี้

ชื่อ/ที่อยู่ผู้นำเข้า

ชื่อผู้ผ่านพิธีการศุลกากร

ชื่อเรือพาหนะ Wan Hai , Ym Container , Antwerpen Express , kuo Fu Vk

วันเดือนปีที่นำเข้า ระหว่างเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ถึง เดือนมกราคม ๒๕๔๙

ประเทศกำเนิดสินค้า สาธารณรัฐประชาชนจีน (จีนแดง)

ท่าเรือที่นำเข้า LCB ท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี
สถานที่ตรวจปล่อย ด้านศุลกากรบางเสาธง สมุทรปราการ
ประเภท/พิกัดสินค้าหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ไม่ระบุยี่ห้อ (NO BRAND)
ประเภทพิกัด ๐๓๐๕.๕๙๑ อัตราอากร ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาท/๑ กก.

ราคา และอากรปรากฏตามรายงานสรุปใบขนสินค้าขาเข้าทั้ง ๔๑ รายการซึ่งพยานได้ทำการ
ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของสาระสำคัญในเอกสารไว้แล้ว

ลายมือชื่อผู้นำของเข้า ผู้ต้องหาที่ ๒

ทั้งนี้ สำหรับสินค้าในใบขนสินค้าขาเข้า ๔๑ ชุดใบขน ซึ่งพยานตรวจสอบปรากฏว่าผู้ต้องหา
ที่ ๑ สำแดงสินค้าเป็นหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ไม่ระบุยี่ห้อ (NO BRAND) ซึ่งกระบวนการในการ
นำเข้าสินค้าประเภทหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) นั้นก็มีวิธีการปฏิบัติเช่นเดียวกับการนำเข้าสินค้า
ประเภทอื่นๆ เช่นกัน สำหรับกรณีการนำเข้าของผู้ต้องหาที่ ๑ นั้นได้สำแดงหลักฐานใบอนุญาตนำเข้าหรือ
หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ปรากฏไว้ในใบขนสินค้าขาเข้า โดยใบขนสินค้าขาเข้าทั้ง ๔๑ ชุดที่
พยานได้ตรวจสอบนี้พบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้แสดงหลักฐานการอนุญาตเป็น หนังสือเลขที่ ๗๓-๓-๐๐๔ ๓๙ ล.ว.
๑/๑/๔๕ หรือหนังสือที่ นฐ.ส ๔/๒๕๓๙ สบ.๕ เท่านั้น โดยไม่พบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้สำแดงหลักฐานใบอนุญาต
จากหน่วยงานกรมประมง หรือกรมปศุสัตว์ไว้ในใบขนสินค้าขาเข้าดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด

กลุ่มที่ ๘ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่นายตรวจศุลกากร

พยานให้การโดยสรุปว่าขั้นตอนการปฏิบัติในการตรวจปล่อยสินค้าพร้อมรายละเอียดข้อมูล
ในใบขนสินค้าขาเข้าดังกล่าวไว้ดังนี้คือเมื่อพยานได้รับการกำหนดชื่อ (โพลี่ส่งการตรวจ) จากสารวัตรศุลกากร
ให้เป็นนายตรวจศุลกากรผู้ตรวจสินค้าแล้ว พยานจะดำเนินการตรวจสอบว่าใบขนสินค้าดังกล่าวเป็นใบขน
สินค้าประเภทใด สารวัตรศุลกากรได้สั่งการตรวจอย่างไร พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของ ใบขนฯ
กับเอกสารที่ผู้นำเข้ายื่นประกอบมาพร้อมกับใบขนฯ โดยปรากฏรายละเอียดอันเป็นสาระสำคัญในใบขนฯ ทั้ง
๑๒ ฉบับ ดังนี้

ชื่อ/ที่อยู่ผู้นำเข้าผู้ต้องหาที่ ๑

ชื่อผู้ผ่านพิธีการศุลกากร

ชื่อเรือพาหนะ Wan Hai

วันเดือนปีที่นำเข้า ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙

ประเทศกำเนิดสินค้า สาธารณรัฐประชาชนจีน (China)

ท่าเรือที่นำเข้า LCB ท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

สถานที่ตรวจปล่อย ด้านศุลกากรบางเสาธง สมุทรปราการ

ประเภท/พิกัด สินค้าหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ไม่ระบุยี่ห้อ (NO BRAND)

ประเภทพิกัด ๐๓๐๕.๕๙๑ อัตราอากร ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาท/๑ กก.

ลายมือชื่อผู้นำของเข้า ผู้ต้องหาที่ ๒

ผลการตรวจสินค้าที่นำเข้า พยานพบว่าสินค้านี้ดังกล่าวบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกปิดมิดชิดระบุเครื่องหมายและ
เลขหมายหีบห่อถูกต้อง พยานจึงได้ตรวจปล่อยสินค้าให้แก่ผู้นำเข้า โดยได้บันทึกไว้หลังใบขนสินค้าฯ ว่า “เปิด
ตรวจ จำนวน.....CARTON แล้วตรงตาม Invoice พอใจ” จึงได้บันทึกการปล่อย พร้อมลงเวลา วันที่ และ
ลายมือชื่อ กำกับในใบขนสินค้าทั้ง ๑๒ ฉบับภายหลังการตรวจปล่อยสินค้านี้ดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ในการนำเข้า
สินค้าประเภทหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ในช่วงเวลาเกิดเหตุนี้ ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้สำแดงในใบขน

สินค้าขาเข้า ระบุใบอนุญาต เป็นหนังสือเลขที่ นฐ.ส.๔/๒๕๓๙ สบ. ซึ่งพยานคาดว่าเลขที่หนังสือดังกล่าวเป็นหนังสืออนุญาตหรือรับรองที่เกี่ยวกับเรื่องอาหารและยา (อย.) ไว้ในใบอนุญาตสินค้าทั้ง ๑๒ ฉบับ ไม่พบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ สำแดงหลักฐานใบอนุญาตจากหน่วยงานอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นกรมประมง หรือกรมปศุสัตว์ไว้ในใบอนุญาตสินค้าทั้ง ๑๒ ฉบับดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามพยานให้การในหลักกฎหมายว่าหากสินค้าที่นำเข้า (หุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ดังกล่าว เป็นของต้องกักต ผู้ประกอบการนำเข้าก็มีหน้าที่จะต้องสำแดงรายละเอียดสินค้าว่าเป็นของต้องกักตพร้อมทั้งต้องแสดงหลักฐานการขออนุญาตหรือหนังสือรับรองหรืออนุญาตให้นำเข้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบขณะนำเข้าสินค้าด้วย ดังนั้น หากผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าต้องกักต ได้นำเข้าสินค้าโดยมิได้ขออนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อน จะถือเป็นการกระทำความผิดฐาน “ นำหรือพาของที่ยังไม่ผ่านพิธีการศุลกากรหรือของต้องห้ามต้องกักตเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ” อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖, ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๘๒

ลักษณะของสินค้านำเข้าที่พยานเป็นผู้เปิดตรวจมีลักษณะเป็นครีบลามตากแห้งทั่วไปบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกที่ห่อหุ้มมิดชิดเพื่อกันกลิ่น ไม่ได้มีลักษณะบรรจุอยู่ในกระป๋องหรือขวดใดๆ และมีสภาพยังไม่พร้อมที่จะนำไปบริโภคทันที หากแต่ต้องนำไปปรุงแต่งก่อน

กลุ่มที่ ๙ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่นิติกร

พยานให้การถึงรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติในการนำเข้าสินค้าประเภทหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ว่ามีขั้นตอนการปฏิบัติในการขออนุญาตนำเข้าคือผู้นำเข้าจะต้องขอเอกสารใบแจ้งอนุมัตินำสัตว์หรือซากสัตว์เข้าและผ่านราชอาณาจักร (แบบ ร.๖) จากกรมปศุสัตว์ เพื่อนำไปดำเนินการพิธีการทางศุลกากร และเมื่อสินค้ามาถึงผู้นำเข้าจะต้องติดต่อสัตวแพทย์เพื่อตรวจสอบสินค้าที่นำเข้า แล้วจึงออกใบอนุญาตนำสัตว์ หรือซากสัตว์เข้าในราชอาณาจักร (แบบ ร.๗) เพื่อนำไปใช้ยื่นต่อกรมศุลกากรในการตรวจปล่อยสินค้าต่อไป โดยในการขออนุญาตนำเข้าสินค้าประเภทหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) จะต้องมีการประทับเลขที่ใบอนุญาต ทั้งในแบบ ร.๖ และ แบบ ร.๗ ที่ใบอนุญาตที่นำเข้าให้ครบถ้วนถูกต้องทุกครั้ง สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๒ โดยถือว่า หุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นสัตว์น้ำตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งจะมีผลให้ผู้นำสินค้านำหุฉลามแห้ง (SHARK FINS)เข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๙๐ และตามกฎหมายกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๖ ตามข้อ ๒ (๑๘) ซึ่งกำหนดให้ปลาดุกรเป็นสัตว์อื่นตามมาตรา ๔ และถือว่าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นซากสัตว์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ ด้วย ดังนั้นเมื่อนำเข้า ส่งออก หรือผ่านแดนสำหรับสินค้าประเภทปลาดุกรหรือซากของปลาดุกรเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมาย ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๙๙ ด้วยกรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุญาตนำเข้า/นำออกหรือผ่านแดนในสินค้านำเข้าประเภทดังกล่าว หุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ดังนั้นผู้ประกอบการที่จะนำเข้า/ส่งออกหรือผ่านแดน หุฉลามแห้ง (SHARK FINS) จะต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย ซึ่งในภายหลัง กรมปศุสัตว์ได้มอบอำนาจให้กรมประมง เป็นผู้ดำเนินการ ออกใบอนุญาต นำเข้า ส่งออก หรือผ่านแดน โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งที่ ๘๗๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่องมอบอำนาจให้พิจารณาและออกใบอนุญาตให้นำเข้า นำออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ แต่ทั้งนี้การขออนุญาตการนำเข้าสินค้านำหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ได้มีการผ่อนผันการขออนุญาตการนำเข้าสินค้านำหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ระหว่าง

เดือนมิถุนายน – กันยายน ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ในช่วงคาบเกี่ยวของการบังคับใช้กฎกระทรวงดังกล่าว และต่อมาได้มีการขยายการผ่อนผันไปถึงสิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ โดยสินค้าประเภทหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) จัดอยู่ในพิกัดศุลกากร ๐๓๐๕.๕๙๑ (หุฉลาม) เดิมมีอัตราการชำระภาษีอากร ๖๐% แต่ปัจจุบันอัตราการชำระภาษีอากรในการนำเข้าสินค้าดังกล่าวเปลี่ยนแปลงอัตราการชำระภาษีเป็น ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาทต่อ ๑ กก. และผู้ประกอบการนำเข้าจะต้องขออนุญาตหรือได้รับการรับรองจาก

(๑) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เนื่องจากกรณีนี้เป็นการนำเข้าสินค้าหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าหุฉลามที่สดหรือแห้งซึ่งจัดเป็นสินค้าประเภทอาหารทั่วไปก็จะต้องขอใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

(๒) กรมประมงเนื่องจากกรณีนี้เป็นการนำเข้าสินค้าหุฉลามหรือหุฉลามแห้ง (SHARK FIN) ซึ่งตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๒ ถือว่าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นสัตว์น้ำตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำ บางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๗ อันมีผลให้ผู้นำสินค้าหุฉลาม (SHARK FINS) เข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๔๐

สำหรับการนำเข้าสินค้าซึ่งเป็นของต้องจำกัด โดยผู้นำเข้ามิได้ขออนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อนนำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าวนั้น ถือเป็นการกระทำความผิดฐาน “นำหรือพาของต้องจำกัดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต” อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖,๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๘๒ โดยในบทบัญญัติและฐานความผิดดังกล่าว ได้ครอบคลุมถึงกรณีที่ ผู้ต้องหาที่ ๑ นำเข้าสินค้าประเภทหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) โดยมิได้ขออนุญาตนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๔๙ ในความผิดฐานนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ โดยมีได้รับอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายฯ ไว้ด้วยแล้ว

กลุ่มที่ ๑๐ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่ประเมินอากรของกลาง

พยานให้การโดยสรุปว่าการประเมินราคาและค่าภาษีอากรของกลาง โดยอาศัยรายละเอียดที่ปรากฏตามใบขนสินค้าขาเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับ และเอกสารประกอบใบขนสินค้าฯ ดังกล่าว ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าชนิดสินค้าที่นำเข้าคือหุฉลาม (SHARK FINS) เป็นของจัดเข้าประเภทพิกัดฯ ๐๓๐๕๕๙๑ อัตราอากรร้อยละ ๓๐ หรือ ๑๐๐ บาทต่อกิโลกรัม ผลการประเมินราคาและอากรของกลาง สินค้าหุฉลามดังกล่าวตามใบขนสินค้าขาเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับ สำแดงราคานำเข้าสินค้ารวม ๘,๐๖๔,๑๐๕.๑๔ บาท อากร ๕,๒๖๖,๗๐๐.๐๐ บาท

กลุ่มที่ ๑๑ การสอบสวนพยานเจ้าหน้าที่พิกัตศุลกากร

พยานให้การโดยสรุปว่าสินค้าหุฉลามแห้งจากต่างประเทศที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้นำเข้าจะต้องสำแดงประเภทพิกัดศุลกากรประเภทพิกัด ๐๓๐๕.๕๙๑ อัตราอากร ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาท/กก. ซึ่งจัดอยู่ในประเภท ๐๓.๐๕ ตอนที่ ๓ หมวด ๑ โดยสินค้าหุฉลามที่จัดในประเภทพิกัด ๐๓๐๕.๕๙๑ มีลักษณะเป็นหุฉลามแห้งจะใส่เกลือหรือไม่ก็ตามแต่ไม่รมควัน หรือหุฉลาม (ครีบลาม) ที่ไม่มีหนังติดทำให้แห้งอย่างง่าย ๆ และส่วนของหุฉลาม (ครีบลาม) ซึ่งแช่น้ำร้อนแล้วลอกหนังหรือฉีกก่อนทำให้แห้ง

กลุ่มที่ ๑๒ การสอบสวนพยานนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท

โดยการสอบสวนพยานกลุ่มนี้เพื่อให้ทราบว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดเมื่อใด ทะเบียนเลขที่ใด สำนักงานใหญ่

ตั้งอยู่ที่ใด มีใครเป็นกรรมการของบริษัท กรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันผู้ต้องหาที่ ๑ ได้คือใคร ตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนก่อตั้งจนถึงปัจจุบันทั้งนี้ผู้ต้องหาที่ ๑ ยังคงดำเนินธุรกิจและมีสถานะเป็นนิติบุคคลอยู่หรือไม่

กลุ่มที่ ๑๓ การสอบสวนพยานพนักงาน ผู้ต้องหาที่ ๑

สอบเพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการทำงานของผู้ต้องหา ซึ่งในคดีนี้พยานให้การโดยสรุปว่าเป็นลูกจ้างผู้ต้องหาที่ ๑ ตำแหน่งพนักงานออกของ (ชิปปิ้ง) โดยมีผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นเจ้าของกิจการประกอบธุรกิจขายสินค้าทั่วไป รวมทั้งส่งสินค้ามาจากต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน หรือฮ่องกง โดยสินค้าที่ส่งเข้ามามีทั้งเครื่องอุปโภคและบริโภค รวมทั้งนำเข้าหุฉลามแห้ง เพื่อนำมาจำหน่ายในประเทศ พยานเกี่ยวข้องในขั้นตอนการออกสินค้าเมื่อผู้ต้องหาที่ ๒ แจ้งว่าได้รับสินค้าจากต่างประเทศ พยานมีหน้าที่จัดทำใบขนสินค้าพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร เพื่อประเมินราคาภาษี เมื่อพยานชำระภาษีแล้วจึงนำหลักฐานไปติดต่อนายตรวจศุลกากรเพื่อตรวจและปล่อยสินค้า และผู้ต้องหาที่ ๑ จะนำรถยนต์บรรทุกมาขนส่งสินค้าออกไป ส่วนประเด็นการชำระค่าสินค้า ผู้ต้องหาที่ ๑ ชำระเงินด้วยวิธีการ T/T ซึ่งหมายถึงการชำระกันเองโดยไม่ผ่านธนาคาร ทั้งนี้การนำเข้าหุฉลามตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึงประมาณปี ๒๕๔๙ ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ทำการขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเท่านั้น

พยานเอกสาร

พยานเอกสารมี ๒ รายการ

๑. หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน ๘๒ แผ่น

๒. ใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๑๕๓ ชุดใบขนฯ รวม ๑,๙๕๕ แผ่น

การพิจารณาหลักฐานทางคดีและความเห็นของพนักงานสอบสวน

คดีนี้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ร่วมกันพิจารณาพยานเอกสาร และพยานบุคคลประกอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดในทางคดีมีรายละเอียดและข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณาแยกเป็นประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑. ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด ณ สำนักงานทะเบียนกรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีกรรมการจำนวน ๓ คน โดยผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัท มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทได้ตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน ผู้ต้องหาที่ ๑ ประกอบกิจการค้าสินค้าเครื่องอุปโภค บริโภค ส่งนำเข้ามายังจำหน่ายในประเทศและส่งออกยังต่างประเทศซึ่งสินค้านี้ดังกล่าวฯ ปัจจุบันยังคงดำเนินธุรกิจและมีสถานะเป็นนิติบุคคล ตามวันเวลาที่เกิดเหตุผู้ต้องหาที่ ๑ โดยมีผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจได้ร่วมกันนำเข้าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) และสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคอื่นๆ เช่น เสื้อยืด, กางเกงยีนส์, กระเป๋าถือสตรี, แว่นตา, รองเท้า, ขนมปัง ฯลฯ เป็นต้น จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (CHINA) เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยในระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึง วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งปรากฏหลักฐานตามที่ได้สำแดงไว้ในใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๑๕๓ ฉบับ

จากพยานเอกสารและพยานบุคคล จึงฟังโดยปราศจากข้อสงสัยว่า ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ ได้ร่วมกันนำเข้าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เข้ามาในราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ต่อเนื่องกันตามใบขนสินค้าขาเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับในคดีนี้ โดยผู้ต้องหาที่ ๑ มีหน้าที่เป็นผู้จัดทำใบขนสินค้าขาเข้า สำแดงชนิดของสินค้า คุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก ราคาศุลกากร และรายการอื่นเช่น ใบอนุญาตนำเข้าสินค้าฯ แต่ผู้ต้องหาที่ ๑ มิได้สำแดงใบอนุญาตการนำเข้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เข้ามาในราชอาณาจักรแต่อย่างใด และผู้ต้องหาที่ ๒

เป็นผู้รับรองในใบขนสินค้าว่าข้อความที่ได้แสดงไว้นั้นเป็นความจริง ตามมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่ ๒ จากหลักฐานใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๑๕๓ ฉบับที่ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ ได้ร่วมกันนำหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เข้ามาในราชอาณาจักร โดยสำแดงเป็นสินค้าในประเภทพิกัดศุลกากร ที่ ๐๓๐๕.๕๙๑ อัตราอากร ๑๐๐.๐๐ บาท/ก.ก. ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งระบุว่าเป็นไปตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.๒๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๕ (ที่ถูกต้องคือคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.๒๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ การขายสัตว์หรือส่วนต่างๆ ของสัตว์ที่จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเมื่อมีการบรรจุกระป๋อง ภาชนะหรือหีบห่อ ที่ทำเป็นอุตสาหกรรม สำหรับคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.๒๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๕ ที่ผู้ต้องหาระบุในใบขนสินค้า นั้น เป็นกรณีขายพืชผลทางการเกษตร ซึ่งผู้ต้องหาระบุคำสั่งกรมสรรพากรฯ คลาดเคลื่อน) จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ที่นำเข้านั้นเป็นสินค้าตามประเภทพิกัดศุลกากรที่ระบุไว้ในใบขนสินค้าขาเข้าดังกล่าวหรือไม่

๓.๔ ประเด็นข้อโต้แย้งของผู้ต้องหาในคดี

ผู้ต้องหาให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาและให้การเพิ่มเติมว่าสินค้าหุฉลามที่นำเข้าทั้งหมด ๑๕๓ ใบขนดังกล่าวเป็นอาหารสำเร็จรูป โดยสภาพสินค้าหุฉลามที่ส่งให้ร้านค้าเป็นการส่งตามสภาพที่นำเข้าซึ่งมีสภาพเป็นเส้นและเป็นแผ่นเล็กๆ ไม่มีสภาพเป็นหุฉลามแต่อย่างใด ได้ผ่านกรรมวิธีปรุงสุกมาแล้ว โดยผ่านการนึ่งหรืออบเพื่อให้ร้านค้านำไปปรุงเป็นอาหารได้เลย ผู้ต้องหาที่ ๒ เคยหารือกับเจ้าหน้าที่ประเมินอากรกรมศุลกากรเรื่องการนำเข้าหุฉลามดังกล่าวจะต้องขอใบอนุญาตจากกรมประมงและกรมปศุสัตว์หรือไม่ซึ่งได้รับแจ้งว่าไม่ต้องเนื่องจากหุฉลามดังกล่าวไม่ใช่ซากสัตว์แต่เป็นอาหารปรุงสำเร็จ โดยในการนำเข้าหุฉลามผู้ต้องหาที่ ๑ ได้นำเข้าหุฉลามโดยเสียในอัตราอากร ร้อยละ ๖๐ และต่อมาลดเหลือร้อยละ ๓๐ มาโดยตลอด

๓.๕ ประเด็นข้อกฎหมายและการพิจารณาข้อโต้แย้งของผู้ต้องหา

การพิจารณาข้อเท็จจริงประเด็นนี้มีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ภาค ๒ พิกัดอัตราอากรขาเข้าจัดให้หุฉลามอยู่ในหมวด ๑ (สัตว์มีชีวิต ผลิตภัณฑ์จากสัตว์) ตอนที่ ๓ (ปลา ฯลฯ) ประเภทพิกัดฯ ที่ ๐๓๐๕.๕๙๑ ซึ่งประเภทพิกัดนี้ครอบคลุมถึงหุฉลามซึ่งแห้ง, ใสเกลือหรือแช่น้ำเกลือ, รมควันจะทำให้สุกก่อนรมควันหรือในขณะรมควันหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นสินค้าหุฉลามที่ผู้ต้องหานำเข้าที่มีลักษณะหรือสภาพที่แห้ง หรือใสเกลือหรือแช่น้ำเกลือ หรือรมควันจะทำให้สุกก่อนรมควันหรือในขณะรมควันหรือไม่ก็ตาม ต้องจัดเข้าตามประเภทพิกัดฯ ที่ ๐๓๐๕.๕๙๑ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของพยานตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ชำนาญการ ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร ๑ สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ที่ให้การว่าสินค้าหุฉลามแห้งจากต่างประเทศที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร มีลักษณะเป็นหุฉลามแห้งจะใสเกลือหรือไม่ก็ตามแต่ไม่รมควัน หรือหุฉลาม (ครีบฉลาม) ที่ไม่มีหนังติด ทำให้แห้งอย่างง่าย ๆ และส่วนของหุฉลาม (ครีบฉลาม) ซึ่งแช่น้ำร้อนแล้ว ลอกหนังหรือฉีกก่อนทำให้แห้ง ผู้นำเข้าจะต้องสำแดงประเภทพิกัดศุลกากร ๐๓๐๕.๕๙๑ อัตราอากร ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาท/ก.ก. ซึ่งจัดอยู่ในหมวด ๑ ตอนที่ ๓ ประเภท ๐๓.๐๕

นอกจากนี้ จากหลักฐานเอกสารใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๑๕๓ ฉบับ ที่ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้สำแดงประเภทพิกัดฯ ของสินค้าหุฉลามแห้งในประเภทพิกัดฯ ๐๓๐๕.๕๙๑ อัตราอากร ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาท/ก.ก. นายตรวจศุลกากร (พยาน) ผู้ตรวจสินค้าหุฉลามแห้งดังกล่าวได้ให้การสอดคล้องกันว่าในขณะที่นำหุฉลามแห้งดังกล่าวมีลักษณะเป็นหุฉลามหรือครีบฉลามเป็นชิ้นๆ แห้งมีกลิ่น บรรจุในกระสอบป่าน กระสอบพลาสติก หรือถุงพลาสติก ยังไม่พร้อมที่จะนำไปบริโภคทันที หากแต่ต้องไปปรุงก่อนจึงสามารถบริโภคได้

การที่ผู้ต้องหาที่ ๒ ให้การภาคเสธว่าสินค้าหุฉลามที่นำเข้ามา มีสภาพเป็นเส้นและเป็นแผ่นเล็กๆ ไม่มีสภาพเป็นหุฉลามแต่อย่างใด ได้ผ่านกรรมวิธีปรุงสุกมาแล้ว โดยผ่านการนึ่งหรืออบเพื่อให้ร้านค้านำไปปรุงเป็นอาหารได้เลยและเคยหารือกับเจ้าหน้าที่ประเมินอากร กรมศุลกากร เรื่องการนำเข้าหุฉลามดังกล่าวว่า จะต้องขอใบอนุญาตจากกรมประมงและกรมปศุสัตว์หรือไม่ ซึ่งได้รับแจ้งว่าไม่ต้องขอใบอนุญาตเนื่องจากหุฉลามดังกล่าวไม่ใช่ซากสัตว์ แต่เป็นอาหารปรุงสำเร็จนั้น สินค้าที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นอาหารปรุงแต่งจากเนื้อปลา จัดอยู่ในพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.๒๕๓๐ ภาค ๒ หมวด ๔ ตอนที่ ๑๖ ประเภทพิกัดฯ ๑๖๐๔.๒๐ อัตราอากร ๓๐% หรือ ๑๐๐ บาท/ก.ก. ซึ่งเป็นคนละประเภทพิกัดฯ ของสินค้าหุฉลามในคดีนี้และต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ๗% ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.๒๙/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๕ ข้อ ๑ แต่กรณีของผู้ต้องหาได้ระบุในใบขนสินค้าว่าได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงมิใช่อยู่ในพิกัดที่ผู้ต้องหาโต้แย้งและการกล่าวอ้างว่าได้เคยหารือเจ้าหน้าที่ฯ แล้วเป็นการกล่าวอ้างลอยๆ โดยไม่มีหลักฐานมาแสดง

คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.๒๙/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑ การขายสัตว์ไม่มีชีวิต เนื้อส่วนต่างๆ ของสัตว์ ไข่ นํ้านม และวัตถุพลอยได้จากสัตว์ในราชอาณาจักรในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

(๑) การขายผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งเกิดจากการนำเนื้อสัตว์ ส่วนต่างๆ ของสัตว์ ไข่และวัตถุพลอยได้จากสัตว์ มาจัดทำโดยปรุงแต่งด้วยการใส่สารปรุงรส หรือสารกันเสีย หรือสารอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน และผลิตภัณฑ์อาหารดังกล่าวยังคงลักษณะเป็นเนื้อสัตว์ ส่วนต่างๆ ของสัตว์ ไข่ และวัตถุพลอยได้จากสัตว์ที่อยู่ในสภาพสด หรืออยู่ในลักษณะที่รักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียในระหว่างขนส่ง หรืออยู่ในลักษณะที่รักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีกหรือขายส่ง ทั้งนี้เฉพาะที่บรรจุกระป๋อง ภาชนะหรือหีบห่อที่ผนึกในลักษณะมั่นคง

(๔) การขายเนื้อสัตว์ ส่วนต่างๆ ของสัตว์ ไข่ นํ้านม สัตว์ไม่มีชีวิต และวัตถุพลอยได้จากสัตว์ที่ได้แปรรูปหรือแปรสภาพเป็นอาหารหรือสินค้าอื่นที่ไม่เข้าลักษณะตาม (๑) แล้ว ทั้งนี้ไม่ว่าอาหารหรือสินค้าอื่นนั้นจะบรรจุกระป๋อง ภาชนะ หรือหีบห่อ ที่ผนึกในลักษณะมั่นคง หรือไม่

ข้อ ๒ การขายสัตว์ในราชอาณาจักรในกรณีดังต่อไปนี้ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

(๓) การขายเนื้อสัตว์ ส่วนต่างๆ ของสัตว์ ไข่ นํ้านม สัตว์ไม่มีชีวิต และวัตถุพลอยได้จากสัตว์ที่ไม่เข้าลักษณะตามข้อ ๑

สำหรับหุฉลามแห้งที่ผู้ต้องหาที่ ๑ นำเข้า ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงมิใช่อาหารสำเร็จรูปที่มีการบรรจุหีบห่อและสามารถบริโภคได้ทันที ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.๒๙/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒ (๓) ดังกล่าว

จากพยานเอกสารและพยานบุคคล จึงฟังโดยปราศจากข้อสงสัยว่าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ที่ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ นำเข้ามาในราชอาณาจักรคดีนี้ ขณะนำเข้ามา มีลักษณะเป็นหุฉลามหรือครีบฉลามแห้ง ยังไม่พร้อมที่จะนำไปบริโภคทันทีหากแต่ต้องนำไปปรุงก่อนจึงสามารถบริโภคได้ตามประเภทพิกัดฯ ๐๓๐๕.๕๕๑ ที่ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ สำแดงใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๑๕๓ ฉบับดังกล่าว

ประเด็นที่ ๓ สินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ที่ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ ได้ร่วมกันนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามใบขนสินค้าขาเข้าจำนวน ๑๕๓ ฉบับ เป็นของต้องควบคุมการนำเข้าตามกฎหมายหรือไม่

การพิจารณาข้อเท็จจริงประเด็นนี้มีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ

๑. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ หนุฉลามแหั่ง (SHARK FINS) เป็นสัตว์น้ำตาม บัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้นำสัตว์น้ำบางชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกตามความใน พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๔ บัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดนำสัตว์น้ำที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย พระราชกฤษฎีกานี้เข้ามาในราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งบัญชีท้ายพระราช กฤษฎีกาดังกล่าวระบุชนิดปลาฉลามที่ต้องขออนุญาตก่อนทำการนำเข้าไว้โดย ครอบคลุมปลาฉลามทุกชนิด ทุกสายพันธุ์และพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ให้ค่านิยามของคำว่า “สัตว์น้ำ” ไว้ในมาตรา ๔ (๑) ว่า สัตว์น้ำ หมายความว่า สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ ฯลฯ รวมทั้งซาก หรือส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น สรุปได้ว่า หนุฉลามเป็นซากของปลาฉลาม และถือเป็นสัตว์น้ำตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว จึงมีผลให้ผู้นำหนุฉลามแหั่ง (SHARK FINS) เข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๖๒ กรณีที่ผู้นำเข้ามิได้ขออนุญาตให้ถูกต้องซึ่งมีผล บังคับใช้เมื่อพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗

๒. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ หนุฉลามแหั่ง (SHARK FINS) เป็นซากสัตว์ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ เมื่อนำเข้า ส่งออก หรือผ่านแดนจะต้องขอ อนุญาตจาก อธิบดี หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการนำเข้า นำออก หรือนำผ่าน ราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ถือว่าหนุฉลามแหั่ง (SHARK FINS) เป็นซากสัตว์ตามมาตรา ๔ นั้น ไม่ได้ระบุรูปพรรณของหนุฉลาม แหั่งที่จะต้องขออนุญาตไว้โดยละเอียด คงมีแต่นิยามคำว่า “ซากสัตว์” ซึ่งหมายถึงร่างกายหรือส่วนของร่างกาย ของสัตว์ที่ตายแล้วแต่ยังไม่ได้แปรสภาพเป็นอาหารสุก หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป หรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ปรุง สุกมาพร้อมรับประทานแล้ว ดังนั้นกรณีหนุฉลามหากมิใช่หนุฉลามที่ปรุงสุกพร้อมรับประทานย่อมหมายถึงซาก สัตว์ ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งโดยทั่วไปหนุฉลามที่นำเข้ามาเป็นหนุฉลามแหั่งเป็นแผ่นซึ่งต้องนำมาผ่านวิธีการ ปรุงให้สุกเพื่อที่จะนำมาทำเป็นอาหารต่อไปจึงต้องขออนุญาตก่อนนำเข้าตามกฎหมายทั้งนี้หนุฉลามที่พูดกัน ทั่วไปนั้นก็คือครีบลามนั่นเอง ดังนั้นการนำปลาฉลามหรือซากของปลาฉลามเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้อง ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ และมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้นำเข้ามิได้ขออนุญาตให้ถูกต้อง โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่ง ที่ ๘๗๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่องมอบอำนาจให้พิจารณา และออกใบอนุญาตให้นำเข้า นำออกหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ได้มอบอำนาจให้ ข้าราชการกรมประมงเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ/อนุญาตในส่วนของปลาฉลามด้วย และกรมประมงได้ เริ่มดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวจริงตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นมาตามหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ. ๐๖๑๐/๓๐๖๖๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๗

๓. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หนุฉลามแหั่งจัดเป็นอาหารตามมาตรา ๔ ใน พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้นำเข้าหนุฉลามแหั่งเพื่อจำหน่ายเป็นอาหารจะต้องได้รับใบอนุญาตนำเข้า จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก่อน จึงจะนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายได้ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ สำหรับผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ขออนุญาตนำเข้าสินค้าหนุฉลามแหั่ง (SHARK FINS) จาก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม และได้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหารเลขที่ นฐ.-ส.๔/๒๕๓๙ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ใบอนุญาตมีระยะเวลา ๓ ปี สิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยขออนุญาตนำเข้าอาหารประเภท อาหารทั่วไปได้แก่เนื้อสัตว์สดและแหั่ง หลังจากนั้นบริษัทฯ ได้ยื่นขอต่อใบอนุญาตนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหาร

ต่อเนื่อง ครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ และจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งครอบคลุมถึงการนำเข้าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ตามใบอนุญาตนำเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับ ในคดีนี้ด้วยแล้ว

กรณีจึงพิจารณาได้ว่าสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) ที่ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ ได้ร่วมกันนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามใบอนุญาตนำเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับนั้น เป็นของที่ต้องควบคุมการนำเข้า ซึ่งต้องดำเนินการภายใต้บังคับของตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๔๙๐ และตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๔๙๙ โดยกฎหมายดังกล่าวมีหลักการและเหตุผลว่า สัตว์จำพวก ปลา ฯลฯ..... อาจเกิดโรคระบาดที่รุนแรงและแพร่เชื้อโรคจากสัตว์ดังกล่าวมาสู่มนุษย์ได้เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและอาจเกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศได้การนำเข้าสัตว์ดังกล่าวจึงต้องได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนการนำเข้า

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของพยาน ผู้อำนวยการส่วนตรวจการค้าสัตว์น้ำ สำนักบริหารจัดการด้านการประมง ผู้อำนวยการส่วนควบคุมเคลื่อนย้ายและกักกัน สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ยืนยันว่าสินค้าประเภทหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) เป็นของควบคุมการนำเข้าต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนการนำเข้าตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ มาตรา ๕๔ และตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๔๙๙ มาตรา ๓๑ แต่ผู้ต้องหาที่ ๑ มิได้ขออนุญาตนำเข้าสินค้าหุฉลาม (SHARK FINS) ตามกฎหมายดังกล่าวแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของพยานฝ่ายผู้ต้องหาที่ยืนยันว่าผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ทำการขออนุญาตนำเข้าสินค้าหุฉลาม (SHARK FINS) จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเท่านั้น จึงฟังเป็นยุติว่าผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ ได้ร่วมกันนำเข้ามาสินค้าหุฉลาม (SHARK FINS) เข้ามาในราชอาณาจักรตามใบอนุญาตนำเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับ ซึ่งเป็นของที่ต้องควบคุมการนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อนนำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าวพฤติการณ์และการกระทำผู้ต้องหา เป็นการกระทำความผิดฐานสำแดงเท็จหลีกเลี่ยงข้อกักต้อนเป็นความผิดตามมาตรา ๙๙,๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖,๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๔๘๒ โดยที่มีต้องคำนึงถึงการกระทำดังกล่าวจะได้กระทำโดยเจตนาหรือไม่และความผิดฐานนำเข้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) โดยไม่ได้รับอนุญาตการนำเข้าจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๔๙๐ และตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๔๙๙

คณะพนักงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ได้ตรวจวิเคราะห์จากพยานเอกสาร (ใบอนุญาตนำเข้า) และพยานบุคคลแล้ว เชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๒ ได้ร่วมกันนำเข้ามาสินค้าหุฉลามแห้ง (SHARK FINS) จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาในราชอาณาจักรตามใบอนุญาตนำเข้ารวม ๑๕๓ ฉบับ ซึ่งเป็นของที่ต้องควบคุมการนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อนนำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าว และมีได้สำแดงใบอนุญาตฯ ในใบอนุญาตนำเข้าอันเป็นความผิดฐานร่วมกันสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงข้อกักต้อน ตามมาตรา ๙๙,๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ ประกอบมาตรา ๑๖,๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๔๘๒ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๔๙๙ และตามมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา คดีมีหลักฐานพอพียงจึงเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ ๑ ในฐานะนิติบุคคล และผู้ต้องหาที่ ๒ ในฐานะส่วนตัว ตามฐานความผิดดังกล่าว

ตามรายละเอียดดังกล่าวเป็นตัวอย่างแนวทางการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้ประกอบการที่นำเข้าหุฉลามแห้งเข้ามาในราชอาณาจักรและมีพฤติการณ์สำแดงเท็จ หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใดๆ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อกักต้อน โดยเจตนาฉ้อค่าภาษี

นอกจากเทคนิคการสอบสดดังกล่าวแล้วการที่จะทำให้การสอบสดประสบผลสำเร็จในการดำเนินคดีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษนอกจากจะมีอำนาจหลักในการสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วยังมีอำนาจพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งอำนาจพิเศษดังกล่าวถ้าพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการศึกษาและใช้ประโยชน์จากอำนาจพิเศษดังกล่าวจะทำให้การทำคดีมีประสิทธิภาพสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งอำนาจพิเศษดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนี้

๑. การตั้งที่ปรึกษาคดีพิเศษตามมาตรา ๓๐ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการสืบสวนสอบสวนเพราะตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้อำนาจกรมสอบสวนคดีพิเศษในการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางคดี และในการแต่งตั้งที่ปรึกษาคดีพิเศษไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นใครก็ได้ที่มีความรู้หรือเป็นพวกเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคต่างๆ ที่สามารถนำความรู้ความเชี่ยวชาญมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนโดยมีค่าตอบแทนให้ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม

๒. การที่มีอัยการร่วมสอบสวนตามมาตรา ๓๒ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีเจตนารมย์ให้ผู้มีอำนาจสั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง และสืบพยานในศาลเข้ามาร่วมในการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ร่วมการสอบสวนเพื่อจะได้ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำให้สำนวนการสอบสวนมีความสมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้องตั้งแต่ในชั้นการสอบสวนเพื่อตัดปัญหาการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ

๓. การสั่งให้ข้าราชการอื่นมาปฏิบัติเป็นพนักงานสอบสวนในคดีตามมาตรา ๓๓ ซึ่งกรณีตามมาตรานี้เป็นคนละมิติกับการตั้งที่ปรึกษาคดีพิเศษตามมาตรา ๓๐ การสั่งให้ข้าราชการอื่นมาปฏิบัติเป็นพนักงานสอบสวนในคดีตามมาตรา ๓๓ เป็นการสั่งให้ข้าราชการอื่นมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานสอบสวนแบบเต็มตัว เมื่อเสร็จคดีแล้วกลับไปหน่วยงานเดิม ตามกรณีดังกล่าวนี้ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำคดีเป็นการสร้างเครือข่ายในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การประสานงานระหว่างหน่วยงานตามมาตรา ๒๒ ตามมาตราดังกล่าวเป็นการให้อำนาจกรมสอบสวนคดีพิเศษในการขอความร่วมมือ การสนธิกำลังกับหน่วยงานต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นมิติใหม่ในการทำงานเพื่อมุ่งความสัมฤทธิ์ผลของงานภายใต้การใช้ทรัพยากรร่วมกัน เป็นการแก้ไขปัญหาการเป็นเจ้าของอาณาจักรของแต่ละหน่วยงาน

๕. ค่าใช้จ่ายในการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๓๑ ตามมาตราดังกล่าวเป็นการให้อำนาจในการมีค่าใช้จ่ายการภายใต้ระเบียบของกระทรวงยุติธรรมในการซื้อข้าวการแฝงตัว การหาข่าวในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งถือเป็นหลักการสำคัญในการทำคดีเพราะในการทำคดีแต่ละคดีให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีค่าใช้จ่ายดังกล่าว และค่าใช้จ่ายในการสืบสวนสอบสวนไม่น่าจะใช้เฉพาะในกรมสอบสวนคดีพิเศษ แต่ควรที่จะนำไปใช้กับหน่วยงานนอกที่กรมสอบสวนคดีพิเศษไปทำการประสานงานได้ด้วยซึ่งจะได้ประโยชน์ในการสร้างเครือข่าย

๖. การค้นโดยไม่มีหมายตามมาตรา ๒๔(๑) ตามมาตรานี้ถือได้ว่าเป็นอำนาจพิเศษที่สำคัญที่หน่วยงานอื่นไม่มีและเป็นอำนาจที่อาจกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้นในการใช้อำนาจตามมาตรานี้จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

๗. การเรียกสถาบันการเงินตามมาตรา ๒๔(๓) ถ้าไม่ให้ความร่วมมือมีโทษตามมาตรา ๔๑ ตามมาตรานี้ให้อำนาจกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยเฉพาะในการเรียกค่าชี้แจงจากสถาบันการเงิน ซึ่งถ้าไม่ให้ความร่วมมือชี้แจงในข้อเท็จจริงตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษขอทราบก็จะมีผลผิด ซึ่งการใช้อำนาจนี้ต้องมีศิลปะในการดำเนินการ

๘. การเรียกบุคคลใดๆ ตามมาตรา ๒๔(๔) ถ้าไม่ให้ความร่วมมือมีโทษตามมาตรา ๔๑ ตามมาตรานี้ให้อำนาจกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยเฉพาะในการเรียกคำชี้แจงจากบุคคลใดๆ ซึ่งถ้าไม่ให้ความร่วมมือชี้แจงในข้อเท็จจริงตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษขอทราบก็จะมีผลผิด ซึ่งการใช้อำนาจนี้ต้องมีศิลปะในการดำเนินการ

๙. การดักข้อมูลตามมาตรา ๒๕ ตามมาตรานี้ถือได้ว่าเป็นอำนาจพิเศษที่สำคัญที่หน่วยงานอื่นไม่มี และเป็นอำนาจที่อาจกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้นในการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๕ นี้จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง โดยต้องมีการสร้างกระบวนการ วิธีดำเนินการให้ปฏิบัติงานได้จริง

๑๐. การแฝงตัวตามมาตรา ๒๗ ตามมาตรานี้ถือได้ว่าเป็นอำนาจพิเศษที่สำคัญที่หน่วยงานอื่นไม่มี การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ นี้จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง โดยต้องมีการสร้างกระบวนการ วิธีดำเนินการให้ปฏิบัติงานได้จริง

ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ทั้ง ๑๐ มาตราดังกล่าวเป็นนวัตกรรมใหม่ต่างจากที่มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้นในการปฏิบัติงานจึงต้องใช้ประสบการณ์ในอดีตเพื่อมาอุดช่องว่างและต้องใช้ประสบการณ์ใหม่ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินคดี และในการพัฒนาแนวทางดำเนินการจะต้องเป็นการทำงานอย่างเป็นองค์รวม โดยมิใช่เป็นการใช้กฎหมายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเพียงหน่วยเดียว ดังนั้นหากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการศึกษาและใช้ประโยชน์จากอำนาจพิเศษดังกล่าวจะทำให้การทำคดีมีประสิทธิภาพสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งหากพนักงานสอบสวนคดีพิเศษนำมาใช้และผลักดันอย่างจริงจังจะทำให้การทำคดีประสบผลสำเร็จ

นอกจากอำนาจพิเศษดังกล่าวแล้วการจะทำให้การดำเนินคดีประสบผลสำเร็จ ต้องมีองค์ประกอบอื่นในการดำเนินการด้วยเช่น

๑. ในการดำเนินคดีเพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์เฉพาะทางโดยเฉพาะมาใช้ในการดำเนินคดี ประกอบกับกรมสอบสวนคดีพิเศษมีบุคลากรในลักษณะสหวิชาชีพในการแต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวนจึงเห็นควรแต่งตั้งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่มีความรู้เฉพาะทางมาร่วมในกระบวนการสืบสวน สอบสวน ตลอดจนการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดและเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้อย่างถ่องแท้ อันเป็นการลดระยะเวลาที่มีอย่างจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดไว้

๒. ในการดำเนินคดีจะต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สำนักงานอาหารและยา เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์และเจ้าหน้าที่กรมประมง ที่จะต้องมาให้ข้อเท็จจริงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประมวลและวิเคราะห์หาได้มีการกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่

๓. ในการดำเนินคดีจะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศ computer มาใช้ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการจัดทำสารบบหมวดหมู่ของพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการเรียกใช้ฐานข้อมูลอันเป็นประเด็นสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายภารกิจ

๔. ในการดำเนินคดีจะต้องมีการประชุมแบ่งงานอย่างชัดเจนเพื่อมอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้กับคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ปฏิบัติตามความรู้และประสบการณ์ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดอันก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทางคดีต่อไป

๕. การสอบสวนการกระทำผิดที่มีความสลับซับซ้อนต้องจัดกลุ่มพยานหลักฐานให้ครอบคลุมครบถ้วน แยกแยะพยานหลักฐานของแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน จึงจะทำให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ได้พยานหลักฐานที่ครบถ้วนและรวดเร็ว

๖. พยายามสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือและความสะดวกในการดำเนินงาน

๗. ในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีศุลกากร ในการตรวจค้นสถานประกอบการ บริษัท ห้างร้าน จำเป็นต้องนำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ส่งออก การประกอบกิจการ มาตรวจสอบ เพื่อพิสูจน์ความผิด จึงมีความจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติจะต้องทราบถึงเอกสารหลักฐานที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก การประกอบกิจการที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดีอาญา โดยมีเอกสารที่เกี่ยวข้องจะต้อง นำมาตรวจสอบประกอบด้วยใบขนสินค้าฯ ใบอนุญาตการนำเข้า-ส่งออก บัญชีราคาสินค้า(Invoice) ใบรับรองเมืองกำเนิดสินค้า บัญชีรายละเอียดการบรรจุหีบห่อ (PackingList) หลักฐานการติดต่อต่างประเทศเช่น Fax Internet หลักฐานการชำระเงิน (สำเนา L/C) รายงานภาษีซื้อ ใบสั่งซื้อ (Purchase order) รายงานภาษีขาย ใบส่งจ่าย (Payment Voucher) บัญชีวัตถุดิบคงเหลือ หลักฐานการโอนเงิน รายงานการผลิตสินค้า ใบตราส่ง (Airway Bill หรือ Bill of lading) หลักฐานทางการบัญชีของบริษัท ห้างร้าน อื่นๆ และ Custom permiss

๘. ส่งเสริมให้มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานด้วยตนเองและหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและเป็นประโยชน์ต่อการประสานข้อมูลและการปฏิบัติงานร่วมกัน
